

REVIZIJA TRIJASA U PODRUČJU RIJEKE KORANE IZMEĐU BARILOVIĆA I SLUNJA

S 1 slikom u tekstu

Paleontološki je dokumentiran donji i gornji trijas, a na osnovu superpozicije pretpostavlja se da postoji i srednji trijas.

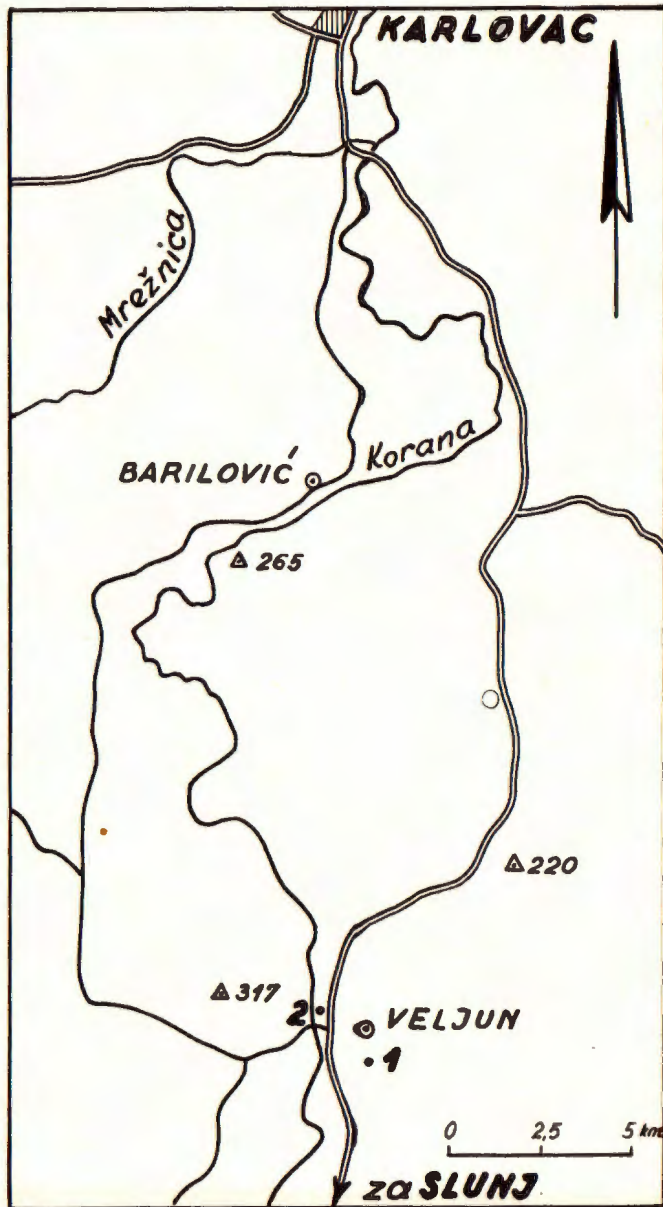
O trijaskim naslagama područja Korane između Barilovića i Slunja dosada su objavili svoja zapažanja F. Hauer, F. Koch i M. Herak. F. Hauer (1867/71) u svojoj karti navodi više trijaskih elemenata, što je najvjerojatnije povezano s uvrštavanjem jednoga dijela jurskih odnosno krednih naslaga u trijas. F. Koch (1934), naprotiv, izlučuje samo gornjotrijaske dolomite. Klastične naslage smatra paleozoikom, a jedan dio dolomita stavlja u kredu. M. Herak (1956) utvrđuje gornjotrijaske dolomite. Ujedno pretpostavlja mnogo veću rasprostranjenost trijaskih dolomita pa je, zbog litološke sličnosti, i jedan dio krednih dolomita uvrstio u trijas. U novije vrijeme na trijas se osvrću i P. Čubrilović i M. Komatina (1964) s tim da dolomite kod Veljuna uvrštavaju u gornju juru. Ovako različita interpretacija spomenutih naslaga potakla nas je na ponovno detaljno istraživanje svih pojaseva koji su od bilo kojega od navedenih autora smatrani trijaskima. U ovim istraživanjima sudjelovali su još i V. Cukor, S. Bahun i S. Božičević, pa im i ovom prilikom zahvaljujemo na suradnji.

Glavna nastojanja išla su za tim da se pronađu paleontološki dokumenti koji bi okončali diskusiju oko pripadnosti odgovarajućih naslaga trijasu, a rekonstrukcija superpozicionih odnosa trebala je da omogući utvrđivanje stratigrafskoga raspona unutar samoga trijasa.

Što se tiče stratigrafskoga raspona potvrđena je pretpostavka (M. Herak 1956) da su u istraživanom terenu zastupana sva tri odjela trijasa. Paleontološka je dokumentacija prikupljena za donji i za gornji trijas, dok je postojanje srednjega trijasa bazirano na superpozicionim odnosima. Prikazat ćemo ukratko glavne karakteristike naslaga pojedinih odjela i njihovu rasprostranjenost u istraživanom području.

Donji trijas

Naslage donjega trijasa dokazane su jedino u manjem prostranstvu južno od sela Veljuna. Radi se o crvenkastim do smeđastim, uslojenim, tinjčastim pješčenjacima. U njima je nađeno više fosilnih lamelibranhijata među kojima je određena vrsta *Anodontophora fassaënsis* Wis-

Sl. 1. Nalazišta trijaskih fosila:

Abb. 1. Fundorte der Fossilien der Trias:

1. *Anodontophora fassaensis*
2. *Sphaerocodium bornemanni*

manji pouzdan provodni fosil donjega trijasa. Pružanje pojasa s naslagama donjega trijasa ide od sjeverozapada prema jugoistoku, a u tektonskom se pogledu očito radi o jezgri jedne poremećene antiklinale.

Srednji trijas

Na osnovu superpozicionih odnosa uvrstili smo u srednji trijas jedan manji pojas naslaga na jugozapadnom krilu prije spomenute antiklinale. Radi se o sivkastim, neuslojenim vapnencima i uslojenim dolomitima koji se protežu od Srpskog Blagaja prema sjeverozapadu sve do doline Korane gdje su prekinuti rasjedom.

Gornji trijas

Najveći dio trijaskih naslaga u istraživanom području pripada gornjem trijasu. Mogu se razlikovati tri litostratigrafska kompleksa; klastične naslage, klastično-karbonatne naslage i dolomiti. Prikazat ćemo ukratko njihove osnovne karakteristike.

Klastične naslage. Zastupane su crvenkastim, zelenkastim i sivkastim pješčenjacima i laporima. Mjestimično ima i smeđih limonitiziranih pješčenjaka. Gornjotrijaska starost dokazana im je posredno na većini nalazišta. Novi paleontološki dokumenti u njima nisu nađeni već samo u krovinskim dolomitima o čemu će kasnije biti govora.

Klastične naslage izlučene su u različitim područjima istraživanog terena. Ima ih sjeverozapadno od Barilovića (zapadno od Leskovca). Tu se one nalaze ispod dolomita gornjega trijasa a u rasjednom su kontaktu s karbonatnim naslagama gornje jure. Manja krpa nalazi se i zapadno od Barilovića u analognim odnosima, samo što je u rasjednom kontaktu s njom lijas umjesto gornje jure. Nadalje, klastičnih gornjotrijaskih naslaga ima sjeverno od sela Dvorišta. Tu su one pretežno u rasjednom kontaktu s krednim naslagama ili s gornjotrijaskim dolomitima, a samo djelomično postoji normalan prelaz klastita u dolomite gornjega trijasa. Značajna pojava klastita gornjega trijasa ustanovljena je južno od sela Veljuna (istočno od glavne ceste), zatim u području južno od Srpskoga Blagaja. Nekoliko manjih površina dolazi uz samu cestu a dvije veće na padini prema Korani.

Klastično-karbonatne naslage. Mjestimično postoji znatna varijabilnost starijih gornjotrijaskih naslaga pa se s klastičnim naslagama izmjenjuju uslojeni dolomiti i gromadasti vapnenci. Ovakve naslage nalazimo u području između Velimirovića i Veljuna, zatim u području Srpskoga Blagaja i južno od njega.

Dolomiti. Dolomiti su najrasprostranjeniji član gornjega trijasa. Pretežno su svijetli i uslojeni. Iako je i prije postojalo uvjerenje o njihovoj gornjotrijaskoj starosti, potvrdu za to našli smo tek u toku posljednjih istraživanja. Radi se o nalazu ostataka modrozelenih alga poznatih pod imenom *Sphaerocodium bornemanni* Rothpletz koji su nađeni na padini proširenog dijela doline Korane u blizini veljenskog mosta. Ostaci su nađeni u krovini klastičnih naslaga u bazalnom dijelu dolomita koji

su u litološkom pogledu analogni dolomitima sa sferokodijima u o stalim dosad poznatim područjima. Sve to opravdava zaključak da se u našem slučaju radi o karnijskoj starosti kako klastičnih naslaga u podini tako i jednog dijela dolomita iznad klastičnih naslaga.

Prema posljednjim istraživanjima gornjotrijaskim dolomitima smatramo i dalje one u području Barilovića i Leskovca koji su u rasjednom kontaktu s raznim nivoima jure. Zatim ih ima u području između Lučice i Venca gdje mjestimično kontinuirano prelaze u lijas, a većim se dijelom nalaze u rasjednom kontaktu s različitim odjelima jure. Dalje, gornjem trijasu pripadaju dolomiti Dvorišta, Kozlina, Veljuna, Bukovca, između Srpskog i Hrvatskog Blagaja te kod Kuzme i Donjega Poloja. Jedan dio dolomita koji je prije smatran trijasom mlađi je od trijasa te je na osnovu superpozicije uvršten u kredu (kod Ponorca, Crkvina i dr.).

Primljeno 27. 9. 1965.

Geološko-paleontološki zavod
Sveučilišta, Zagreb,
Socijalističke revolucije 8

LITERATURA

- Čubrilović, P. & Komatina, M. (1964): Stratigrafski sastav i tektonski sklop Korduna i Like; Beograd (rukopis).
- Hauer, F. (1867/71): Geologische Übersichtskarte der Österr.-ungar. Monarchie. Wien.
- Herak, M. (1956): O mezozoiku područja Korane između Barilovića i Poloja. Geol. vjesnik, 8-9, pp. 53-66, Zagreb.
- Koch, F. 1934: Geološka karta Karlovac-Vojnić, M 1 : 75.000. Geol. inst. kralj. Jugosl. Beograd.

M. HERAK und L. BOJANIĆ

REVISION DER TRIASABLAGERUNGEN IM GEBIET DES FLUSSES KORANA ZWISCHEN BARILOVIĆ UND SLUNJ

Klastische Bildungen und Dolomite, die bisher hauptsächlich auf lithologischer Grundlage als Trias betrachtet wurden, konnten auf einigen Lokalitäten durch neue Fossilienfunde bestätigt werden. Zuerst sei erwähnt, dass südlich des Dorfes Veljun in den glimmerigen Sandsteinen mehrere Lamellibranchiaten gefunden wurden, darunter auch mehrere Exemplare der Art *Anodontophora fassaënsis* Wissmann, womit die Untertrias bewiesen ist.

Andererseits fand man westlich von Veljun, im Korana-Tal (unweit der Brücke, auf der rechten Talseite) im Hangenden der karnischen Klastiten in den Dolomiten Reste von *Sphaerocodium bornemanni* Rothpletz. Die lithologisch-paläontologische Beziehungen sind jenen an anderen verifizierten obertriassischen Lokalitäten in den Di-

nariden vollkommen gleich. Deswegen kann man auch diese Ablagerungen als Obertrias betrachten. Auf Grund der Superposition konnte man auch das Vorkommen der Mitteltrias annehmen. Damit wurde eine ältere Vermutung (M. Herak, 1956), dass in diesem Gebiet alle drei Abteilungen der Trias vertreten sind, durch neue Beweise vervollständigt und wahrscheinlich gemacht.

Angenommen am 27. September 1965.

*Geologisch-paläontologisches Institut
der Universität Zagreb,
Zagreb, Socijalističke Revolucije 8/II*